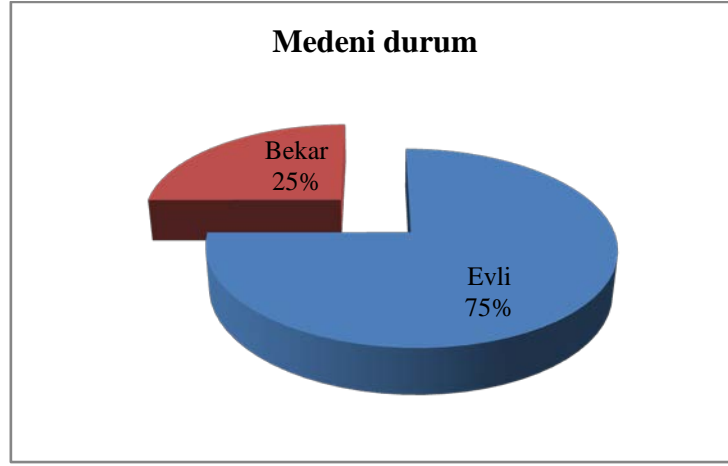

22 İL

Hane Ziyaretleri 2015 Raporu

2015 yılı içerisinde Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde bulunan 22 ilde 22864 kadın evlerinde ziyaret edilerek onlara aileleri, evlilikleri ve çocuklarıyla ilgili çeşitli sorular yöneltilmiştir. Görüşme dili olarak % 85,6 oranında Türkçe,% 14,2 oranında Kürtçe ve geri kalanlarda Arapça ve Zazaca tercih edilmiştir. Kadınların % 56,8'inin anadili Kürtçe, % 33,1'inin Türkçe, % 7,2'sinin Zazaca ve % 2,8'inin Arapça'dır. Görüşülen kadınların ortalama yaşı 36 olup en küçüğü 13, en büyüğü 89 yaşındadır.

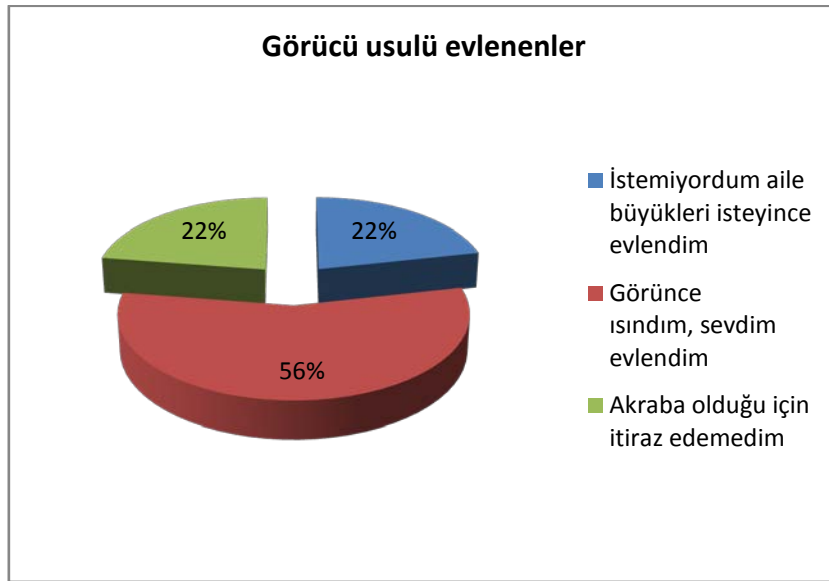
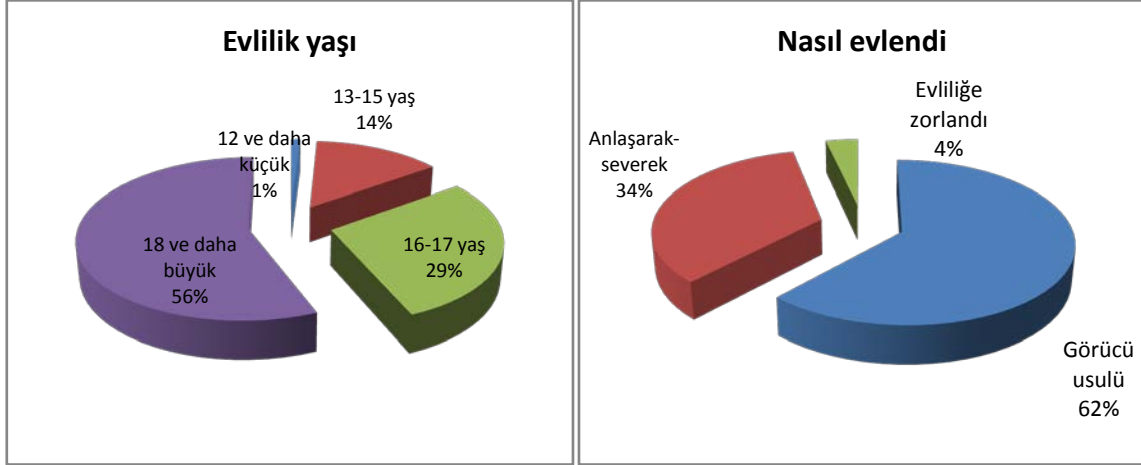
Ziyaret ettiğimiz kadınların % 75'i evli, geri kalanı bekârdır. Evliliklerde % 96,2 oranında resmi ve dini nikâh birlikte yapılmıştır. Bekârlar arasında hiç evlenmemişler en yüksek oranı oluştururken, 362 kadın boşanmış, 1094 kadın ise kocasını kaybetmiştir.

Evli olanlar	Sayı	%
Yalnız dini nikâhlı	374	2,2
Yalnız resmi nikâhlı	183	1,1
Resmi ve dini nikâhlı	16484	96,2
Nikâhsız birlikte yaşıyor	25	0,1
Evli, ayrı yaşıyor	79	0,5
Toplam	17145	

Bekâr olanlar	Sayı	%
Hiç evlenmemiş	4263	74,5
Boşanmış	362	6,3
Kocasını yaşamıyor	1094	19,1
Toplam	5719	

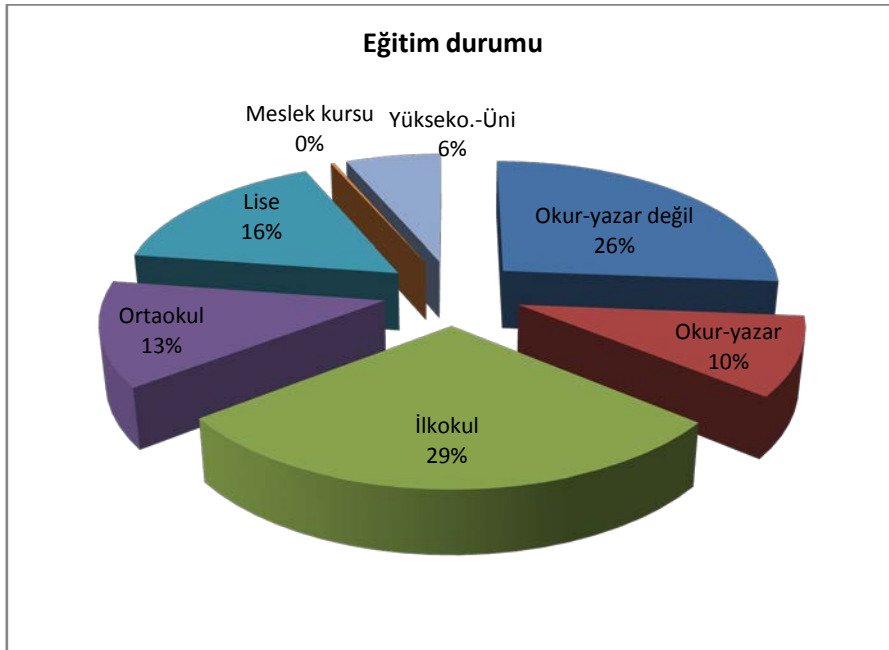
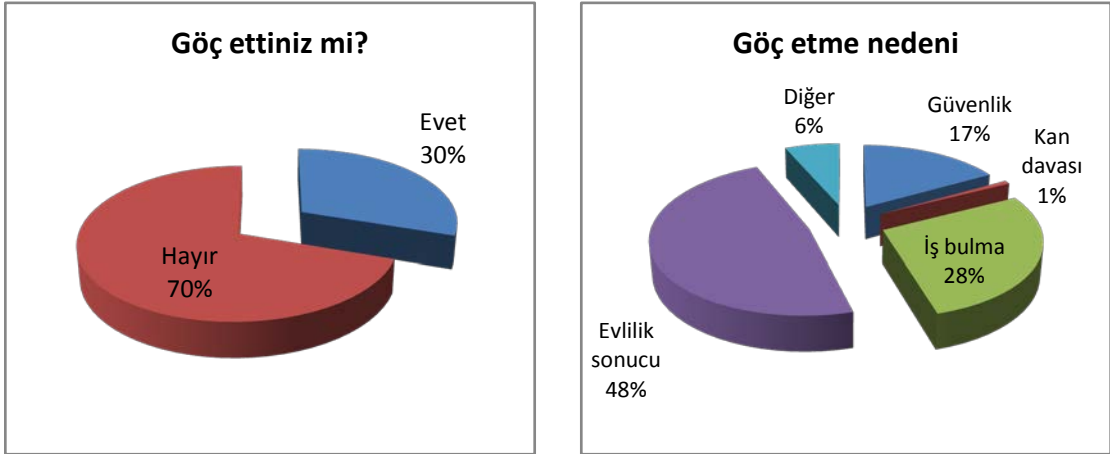
Evlendikleri yaş açısından bakıldığında kadınların % 44'ü 18 yaşının altında evlendiğini ifade etmiştir. Evlilik şekli açısından bakıldığında ise kadınların % 62'sinin görücü usulü, % 4'ünün zorla evlendirildiği görülürken sadece % 34'ü anlaşarak-severek evlendirilmiştir. Zorla evlendirilenler kadınlar en çok akraba, kuma ve berdel evliliklerine zorlanmıştır.

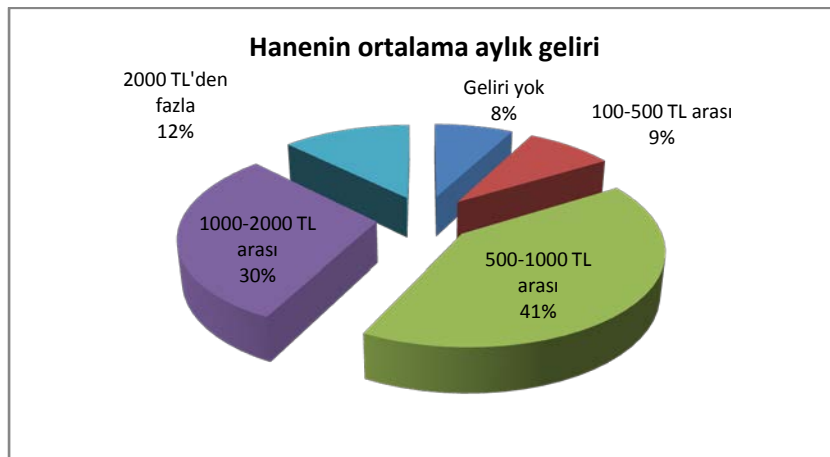
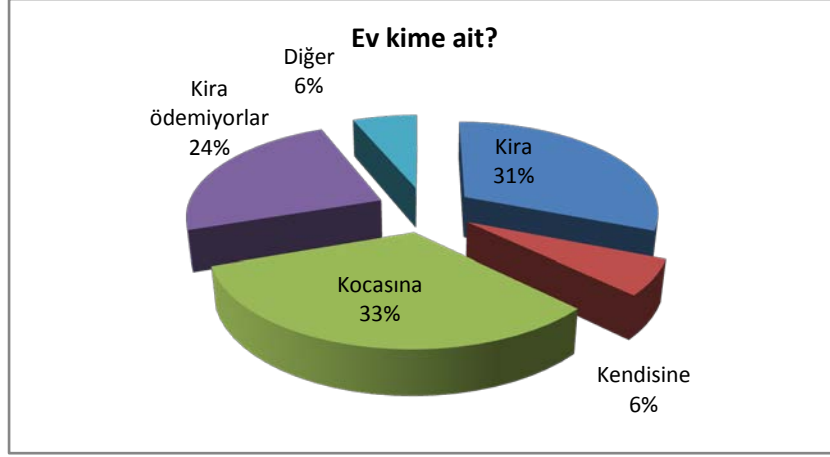
Zorla evlendirilenler	Sayı	%
Akraba evliliği	350	53,0
Kayın evliliği	13	2,0
Kuma	115	17,4
Berdel	156	23,6
Kan bedeli	9	1,4
Beşik kertmesi	17	2,6
Toplam	660	

Ziyaret ettiğimiz kadınların % 30'u göç ettiğini ifade etmiştir. Göçe en çok evlilik gerekçe olarak gösterilirken bunu iş bulma ve güvenlik takip etmektedir. Görüşme yaptığımız kadınlar arasında okur-yazar olmayanların oranı % 26'dır. Ziyaret ettiğimiz kadınların % 64'ü okula gitme imkânı bulmuştur ancak bunların yarıya yakını ilkokuldan sonra okula devam edememiştir.

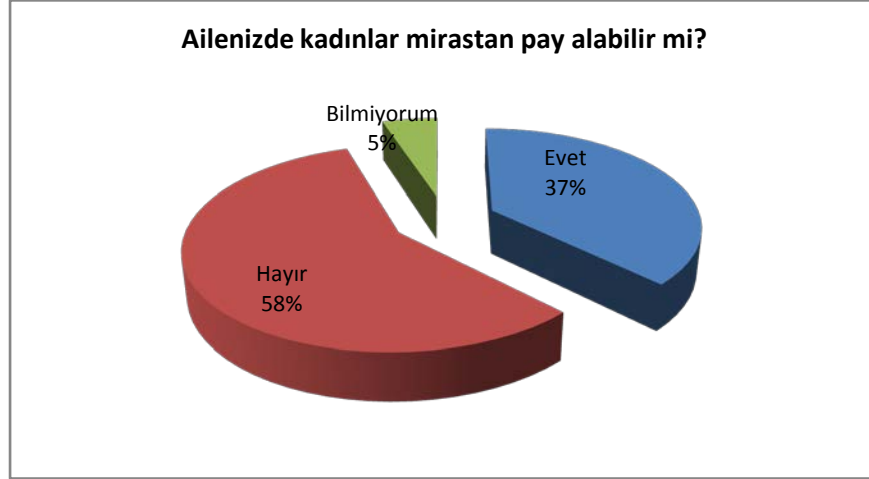
Göç durumu

Ziyaret ettiğimiz hanelerdeki oda sayısı 3,1 olup evlerde ortalama 5,3 kişi birlikte yaşamaktadır. Evlerin ortalama % 6'sı kadınların kendisine aittir. Ev dışında çalışan veya ev içinde çalışarak gelir elde eden kadın oranı sırasıyla % 7 ve % 3'tür. Ziyaret ettiğimiz hanelerdeki gelir daha çok 500 ila 2000 TL arasındadır.

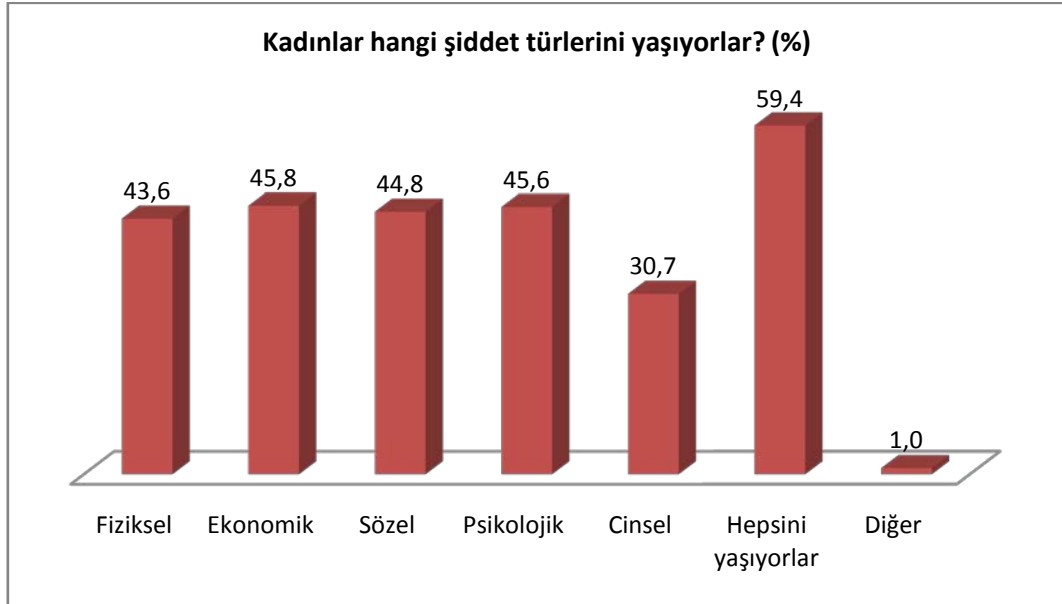
Ziyaret ettiğimiz kadınların % 37'si mirastan pay alabildiklerini ifade etmiştir. İllerdeki duruma daha ayrıntılı bakıldığında kadınların eğitim seviyesi ve çalışma yaşamına katılımları arttıkça mirastan pay alma oranlarının da arttığı söylenebilir. Mirastan pay alan kişilerin % 65,7'si bu paylaşımın daha çok medeni hukuk çerçevesinde olduğunu ve genellikle eşit dağıtıldığını ifade etmektedir.

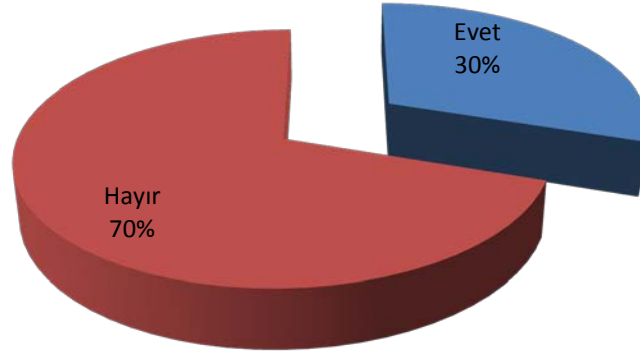
Miras paylaşımında dayanak alınan nedir?	Sayı	%
Medeni kanun	5626	65,7
Töreler (din, inanç vs.)	2836	33,1
Bilmiyorum	107	1,2
Toplam	8569	

Miras nasıl dağıtılır?	Sayı	%
Kadın ve erkeğe eşit bir şekilde	5604	66,2
Erkeğe 2 hak, kadına 1 hak	1973	23,3
Erkeğe 3 hak, kadına 1 hak	742	8,8
Diğer	140	1,7
Toplam	8459	

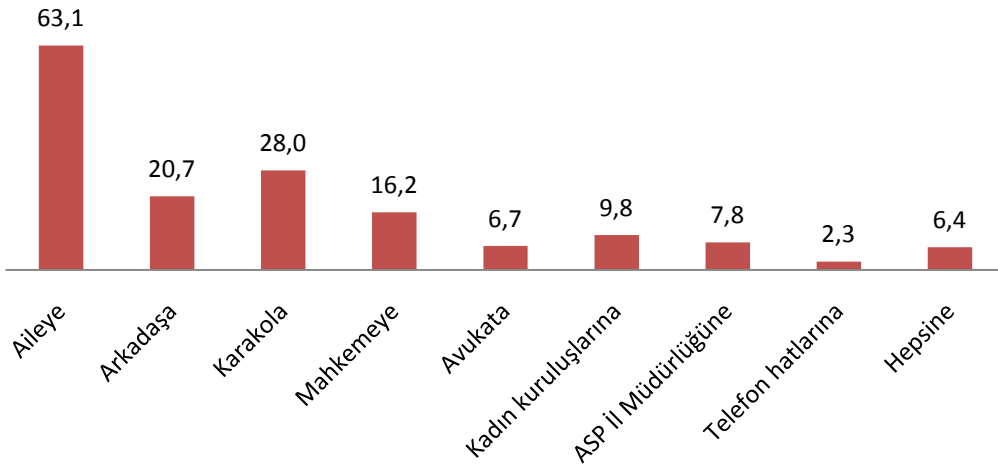
Ziyaret ettiğimiz kadınların % 91'i kadınların şiddet yaşadığını düşünmektedir. Genel olarak cinsel şiddet daha az olmak üzere kadınların tüm şiddet türlerini yaşadığı düşünülmektedir. Görüştüğümüz kadınların % 30'u şiddet gören kadınların bundan kurtulmak için çaba gösterdiğini düşündüğünü söylemiştir. Şiddetten kurtulmak için öncelikle aileye başvurulmaktadır. Bundan sonraki tercih ise karakol, savcılık veya arkadaş olabilmektedir. Şiddetten kurtulmak için çaba gösteremeyen büyük çoğunluğun en önemli gerekçesi şiddet uygulayana karşı duyduğu korkudur. Bunu şiddete razı olma ve bazı illerde dil veya nereye başvuracağını bilmemek takip etmektedir.

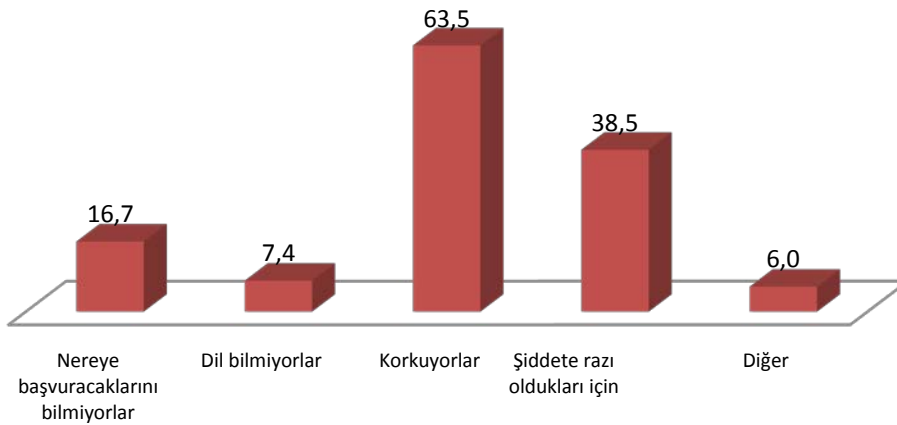
Kadınlar şiddetten kurtulmak için çaba harcıyor mu?

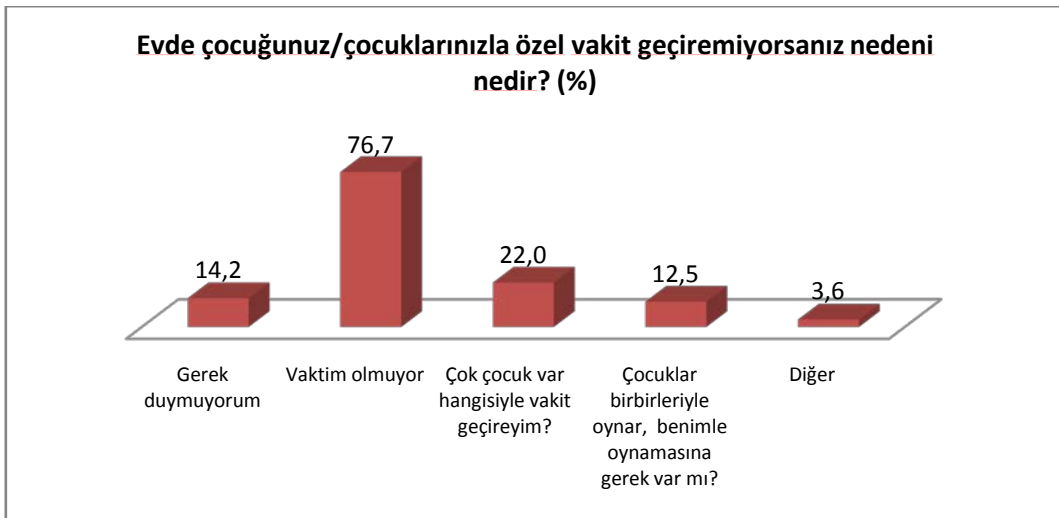
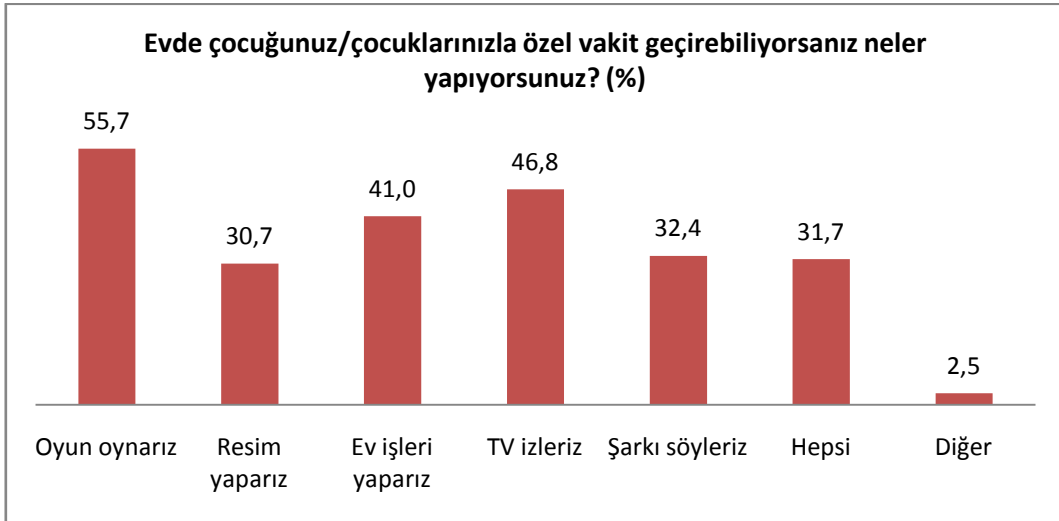
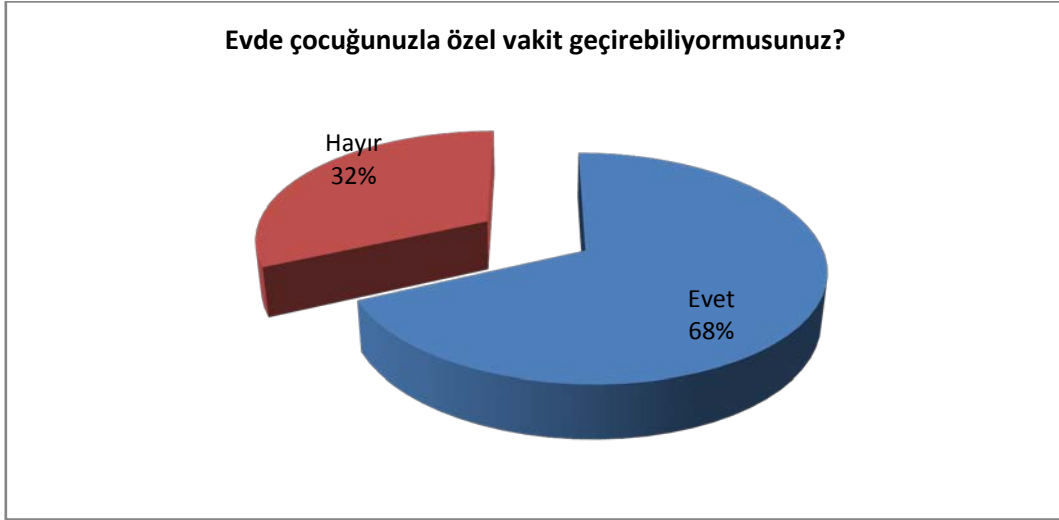
Kadınlar şiddetten kurtulmak için nerelere başvuruyorlar? (%)

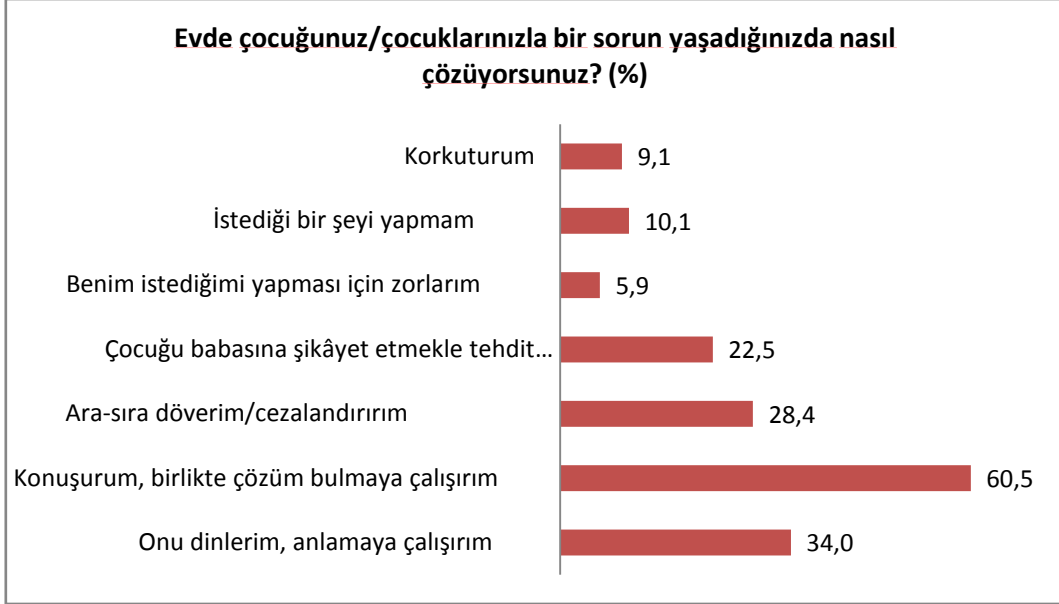
Kadınlar neden şiddetten kurtulmak için çaba harcamıyorlar? (%)

Ziyaret ettiğimiz kadınların 17447'si ortalama 3,6 çocuk sahibidir ve ilk çocuklarını doğurma yaşı kendi ifadelerine göre 19,9 olmuştur. Evde çocuklarıyla özel vakit geçirebilenlerin oranı % 68 olmuştur. Çocuklarıyla vakit geçiremeyen kadınlar ise buna gerekçe olarak büyük çoğunlukla boş vakitlerinin olmamasını göstermiştir. Annelerin % 14,2'si ise gerek duymadığı için çocuklarıyla özel vakit geçirmemektedir.

Kadınların % 60,5'i evde çocuklarıyla yaşadıkları problemleri konuşarak, dinleyerek çözdüklerini ifade etmiştir. Korkutarak, cezalandırarak sorunları çözenlerin oranı % 30'ların altında kalmıştır. Çocuk sahibi kadınların % 62'si aile ile ilgili kararlarda çocuklarına danışmaktadır.

Çocuklarınız siz sormadan fikrini söylerse nasıl karşılırsınız?	Sayı	%
Dikkate alırız	11915	68,3
Üstüne vazife olmayan şeylere burnunu soktuğu için kızarız	4794	27,5
Diğer	730	4,2
Toplam	17439	

Ziyaret ettiğimiz çocuk sahibi olan kadınların % 33'ü çocuklarıyla bir etkinliğe katıldıklarını söylemiş ve sadece % 39'u bundan sonra yapılacak etkinliklere katılmak istediğini ifade etmiştir. Her iki oran da oldukça düşük gözükmetedir. Daha önce imkânsızlıklar nedeniyle aileler çocuklarıyla bir etkinliğe katılma imkânı bulamamış olabilir ancak bundan sonraki etkinliklere katılma arzusunun bu kadar düşük olması eldeki veriler ile açıklanabilecek bir husus değildir.

Sorularımızı cevaplayan kadınlar mahallelerinin yoksulluk, altyapı eksikliği, çocuk parkının olmayışı ve güvenlikle ilgili problemleri olduğunu ifade etmiştir. Kendilerinin en önemli ihtiyacının ekonomik destek ve iş olduğunu söylemişlerdir. Haklarını öğrenmek isteyenlerin oranı % 17, şiddetten kurtulmak için destek isteyenlerin oranı % 3 olmuştur.

